

sericescii se se tipărescă în limba română; întovăreșind tot odată această stăruință de făgăduința, că li se va îmbunătăți în același timp și sorta lor politică, stăruințe, care dela începutul secolului al XVIII isbutesc într-o cât-va, primindu-se de o parte din Români așa numita „Uniune cu biserica catholică.“ Acest eveniment e însemnat, căci dela el datéză începutul mișcării intelectuale la Românii transcarpatini; făcându-se „uniunea“ cu biserica apusului, lucrurile se schimbă. — Mișcarea începu a se întinde mai departe. Pe la 1754 erau deja înființate mai multe scóle române sub patronarea Episcopului unit din Blașu. Aceste scóle deveniră focariul deșteptării naționale! Tot atunci se trămit la Roma tineri români spre a învăța theologia, unde vedeau în același timp vechile și mărețele monumente romane, care 'i umpleau de patriotism. Prin faptul acesta clerul devine luminat, și astfel 'lă vedem intrând în luptă cu un întreg sistem de idei istorice și politice, drept, despre care până atunci parte nici că visau, parte care li se abrogase. — În lupta lor pentru naționalitate și dreptul politic îi vedem inspirați și animați de un foc patriotic,